

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO X.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 12. marca 1927.

Telefon št. 552

ŠTEV. 29.

Vsem trgovcem!

Za uveljavljanje naših stremiljenj in za uspešno delovanje naših stanovskih organizacij je neobhodno potrebno, da imamo na razpolago lastno glasilo. Treba nam je nujno popolnoma neodvisnega lista, ki naj kritično motri vse dogodke v gospodarskem svetu in ki naj stoji neprestano na braniku naših interesov.

Ustanovljen že pred vojno v Trstu, je začel »Trgovski list« na novo svoje delovanje v osvobodjeni državi baš v času, ko je smel trgovec takorekoč vsakdo blatiti in sramotiti, ko je vide-la širša masa izvor draginje in vsega zla samo v trgovcu. Razmere same so nas tedaj prisilile, da smo v obrambo svojih interesov obnovili »Trgovski list«.

Naloga, ki jih je tedaj prevzel naš list, niso bile lahke, pa tudi ne hvaležne in vendar — to mora danes vsakdo priznati — jih je vršil naš list vstrajno in tudi uspešno, zakaj, ako je pri nas gonja zoper trgovce vsaj v splošnem popustila in se je mentaliteta javnosti spremenila v toliko, da vidi danes tudi v trgovcu, industrijalcu in obrtniku faktorje, ki vrše potrebne važne in težke gospodarske funkcije, je v znatni meri baš zasluga »Trgovskega lista«. Skrbno je sledil naš list vsem gospodarskim dogodkom. Za stališče, ki ga je zavzemal pri vsakem vprašanju, so mu bili merodajni vedno samo gospodarski razlogi.

Potreben pa je naš list vsakemu trgovcu in smotrenemu gospodarju sploh tudi v informativne svrhe. List prinaša vse novosti, ki jih mora poznati vsak gospodar. Vzdržuje pa tudi kontakt med posameznimi stanovskimi organizacijami in celoto, kar je za solidaren in enoten nastop v vseh stanovskih vprašanjih neobhodno potrebno. V današnjih prilikah je smotreno vodeno glasilo za vsak stan življenske važnosti, ker se z glasilom računa ob vsakem koraku, ki ga napravimo in ne moremo brez glasila računati pri nobeni naših akcij na večji uspeh. Brez podpore našega trgovstva se pa delovanje našega lista ne more razvijati v oni meri, kot bi se lahko, če bi se le tretjina našega trgovstva zavedala velike važnosti in moči lastnega glasila.

Zal poznamo še mnogo trgovcev, ki so naročeni na vse mogoče politične liste, a ne čutijo potrebe, da bi se naročili tudi na svoje stanovsko glasilo. Dokler se ne bo vsak zavedal, da mora biti ne samo po napisu, kojega nosi njegovo obratovališče, ampak tudi po srcu in duhu član ene in iste velike družine in da more samo skupen nastop vseh članov zagotoviti uspeh naših akcij, bo vsako delo za skupne stanovske interese brezuspešno!

Redakcijski odbor, kojega je imenovala Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo, bo odslej sam določal smer lista. Za pisavo lista, za uvrstitev posameznih člankov ali notic v listu je odslej edino merodajen redakcijski odbor Zveze in se je lastništvo lista odreklo v tem oziru vsaki ingerenci. Zato pričakujemo, da stopijo v vrste sotrudnikov in prijateljev »Trgovskega lista« tudi oni, ki so imeli doslej katerekoli pomisleke, češ da list ni popolnoma neodvisen!

Vsi moramo listu pomagati, bodisi s tem, da ga podpiramo z naročnino, zlasti da mu pridobivamo novih naročnikov in da mu dopisujemo, skratka da se povsod in ob vsaki priliki zavedamo, da je »Trgovski list« glas-

nik naših želja in teženj, naš največjši prijatelj in zaščitnik. Pomagajmo mu, podpirajmo ga. Čim jačji bo naš list, tem močnejši in vplivnejši bo njegov glas; z močjo, vplivom in ugledom lista pa raste tudi moč, vpliv in ugled celega stanu.

SLOVENIJA IN KREDITI NARODNE BANKE.

Po poslovnem poročilu Narodne banke za leto 1926. je imela banka po stanju dne 31. decembra 1926 na 23.545 menicah izposojenih v celoti 1242 milijonov dinarjev. Ljubljanska podružnica je imela 388 menic za 48.876.090 Din, mariborska pa 414 menic za 31.696.819 dinarjev. Skoro polovico meničnega posojila, to je preko 603 milijone dinarjev, je bilo plasiranih pri centrali v Beogradu. — Rednih odobrenih kreditov je bilo koncem leta 1926. za 1.401.633.150 Din. V Ljubljani je bilo od tega kredita izkoriščenih 41.850.000 Din, v Mariboru pa 18.995.000 Din. Redni krediti se razdele sledeče: trgovske izvozne tvrdke 103 milijone, trgovske uvozne tvrdke 141 milijonov, industrijska podjetja 361 milijonov, obrtniki in manjša industrijska podjetja 43 milijonov, denarni zavodi 673 milijonov, poljedelske zadruge 8.5 milijonov in ostala podjetja in ustanove 70.6 milijonov dinarjev. — Lombardna posojila Narodne banke so znašala v celoti 239 milijonov dinarjev, od tega v Ljubljani 5.737.790 Din in v Mariboru 3.552.410 Din. — Zira računmi so znašali koncem leta 1926. v celoti 346 milijonov 978.598 Din, od tega v Ljubljani 37.674.321 Din in v Mariboru 6 milijonov 425.461 Din. — Te številke v celoti vzete jasno kažejo, kako upravičena je bila kritika slovenskih delničarjev na občnem zboru, da se Slovenija glede podeljevanja kreditov zapostavlja v primeri z ostalimi deli naše države.

BEOGRAD — PANČEVO.

V »Berliner Tageblatt« u beremo: Ze večkrat razmotrivani načrt gradbe mostu čez Donavo iz Beograda v Pančevo je stopil v štadij izvršbe. Reparacijska komisija je po odobrenju transfernega odbora dala sedaj končno dovoljenje za pogodbo o gradbi mosta. Stroški so preračunjeni na 21 milijonov mark, 16 in pol milijonov gre na reparacijske stroške. Temelj in nosilne stebre bo napravil konsorcij pod vodstvom Siemens-Bauunion d. d. — Nato naštevata list še celo vrsto drugih, seveda samo nemških tvrdk. Podjetje bo financirala Dresdner Bank-a v Berlinu. Eno delo za drugim, vse kar je le kaj vrednega gre v tuje roke.

ZUNANJA TRGOVINA ČESKOSLOVAŠKE.

Uvoz v Českoslovaško v februarju je znašal 1192.5 mil. Kč, izvoz iz Českoslovaške 1482.9 milijonov, aktivnost torej skoraj 300 milijonov Kč. Pri uvozu je zopet daleko na prvem mestu Nemčija z 21.4%; Avstrija 7.5, Ogrska 6.1, U. S. A. 6.0, Jugoslavija 5.2% itd. V izvozu pa Nemčija ni dosti pred Avstrijo, 21.3 in 16.9%; Ogrska ima 7.6%, Velika Britanija 6.6, Jugoslavija 5.5 itd.

ITALIJANSKA KREDITNO ZAVAROVALNA DRUŽBA.

V Milanu so sklenili ustanoviti delniško družbo za zavarovanje trgovskih kreditov. Glavnica 20 milijonov lir. Zavarovanje naj italijanskim eksporterjem omogoči izvršitev vedno bolj se porajajoče navade, da se prevzema blago samo proti kreditom. Dalje je postalo zavarovanje že zato potrebno, ker je bilo od bank v zadnjem času prav težko dobiti trgovskih kreditov.

Nadležnost inozemskih potnikov.

O vsiljivosti inozemskih potnikov nam prihajajo dan na dan pritožbe. Toda to, kar si v zadnjem času dovoljujejo nekateri židovski potniki, presega že vse meje. V Selnici pri Mariboru si je dovolil neki dunajski potnik predrznost, da je sredi pouka prišel v šolo ter začel katehetu prodajati srajce. Otroci, meneč, da je prišel šolski nadzornik, so vstali in gledali stoje mučni prizor. Kaplan, ves zbezan, da se znebi čimprej vsiljivca, si ni vedel drugače pomagati iz zadrege, kakor da je podpisal naročilo. Tako je ta trgovski potnik ogoljufal kaplana za naročilo treh srajc z raznimi lažnjivimi obljubami, ponujajoč par po 300 Din, dočim je na naročilno listino vpisal namesto parov samo komade in jih zaračunal po dvojni ceni, kakor se lahko v tuzemstvu nabavijo.

Potniki obiskujejo razne urade, nadlegujejo privatne stranke po hišah in so v vsiljevanju svoje robe brezobzirni. Dasi obstojijo proti takemu početju strogi predpisi in je to po mednarodnih trgovskih pogodbah prepovedano, se proti nadlegovanju občinstva po inozemskih potnikih in v zaščito domače detajlne trgovine prav ničesar ne ukrene. Tu so v prvi vrsti pozvani gremiji, kakor tudi vsak posamezen trgovec, da takoj na licu mesta poskrbi za remeduro. Predvsem je potrebno, da se vsakega inozemskega potnika legitimira in potnike brez predpisnih legitimacij, kakor jih predvidevajo trgovske pogodbe, takoj ovadi žandarmeriji. V legitimaciji mora biti poleg personalij o potniku vpi-

sana tvrdka, katero ima pravico zastopati, kakor tudi predmet, s katerim sme trgovati.

Vsled brezbriznosti naših krajevnih trgovskih organizacij se je dogodil zadnji mesec tudi podoben prav klasičen primer v ptujsko-ljutomerskih goricah. Te vinorodne kraje so tudi letos, kakor vsako pomlad, preplavili razni prekupčevalci z galico. Med njimi se je neki avstrijski potnik izdajal za zastopnika italijanske tovarne Montecatini. Dasi to ni bil, je s svojim vsiljivim nastopom nabral velikanska naročila za modro galico. Nikdo od odjemalcev si ni upal možakarja legitimirati, tudi niso pazili, da na naročilnih listinah skrbno izpušča označbo tvrdke Montecatini in šele po njegovem odhodu so opazili, da dotičnik sploh ni imel pravice nastopati v imenu tvrdke Montecatini, ker je že pred letom dni izgubil to zastopstvo. Prodajal je seveda kot prekupčevalec to blago neprimerno dražje, kakor se dobi direktnim potom ter oškodoval tamošnje trgovce za lepih par sto tisočev. Na poznejše ugovore prizadetih strank je mož odgovarjal skrajno naduto in grozil celo s sodiščem.

Tudi v tem primeru se je izkazalo, da v kočljivih primerih gremiji niso bili na mestu in niso znali varovati interesa svojih članov ter pohlevno molčali k vsemu početju lažnjivega zastopnika. Skrajni čas je, da se tu naše stanovske organizacije vzdrumijo in poskrbijo v primerih takih predrznih pustolovščin nekoliko bolj energično za red.

Tudi stanovska neorganiziranost je kriva!

V naslednjem pričujemo zanimiv dopis, ki smo ga prejeli od uglednega trgovca z Gorenjske.

V eni zadnjih številc je Vaš ugledni list pričel pod naslovom »Neorganiziranost izvozne trgovine« lep članek, ki dokazuje, kako razcepljenost trgovstva škodljivo vpliva na našo izvozno trgovino. Ker aktivno delujem v trgovski stanovski organizaciji ter že dolgo vrsto let opažam njen razvoj, moram na podlagi svojih izkušenj k izvajanjem omenjenega članka še dodati: Tudi stanovska neorganiziranost je kriva, da se trgovcu danes ne godi tako, kakor bi se mu prav lahko, ako bi imel več smisla za skupno organizirano delo v svojih stanovskih organizacijah, predvsem v trgovskih gremijih.

V Sloveniji imamo v vsakem srezu svoj trgovski gremij ter skupno zvezo gremijev za celo Slovenijo. Vsakemu trgovcu je dana prilika, da se aktivno udeležuje v gremiju, da pride vsaj na občne zbere ali na širše sestanke. Čim se dogode ali pripravljajo kake važne stvari za trgovca, bi moral biti o njih govor v gremiju. Treba bi bilo, da so vsi trgovci vsega okoliša na jasnem, kako postopati in po sklepu bi se morali tudi vsi ravnati.

Žalibog moramo konstatirati, da se veliko število naših trgovcev za svojo najvažnejšo organizacijo, za svoj trgovski gremij premalo briga. Na zborovanja ali sestanke ne pride, četudi mu gre za lastno kožo. Ako se sklene kak skupen nastop, se držijo premnogi popolnoma pasivno in kršijo solidarnost iz zanikarnosti ali pa radi malenkostnih osebnosti. Ljudem, ki v organizaciji marljivo delajo, preradi mečejo še polena pod noge. Ako orga-

nizacija kljub vsemu temu izposluje važne uspehe, bodisi v davčnih stvarih, v obrtnih, carinskih itd., ji ne dajo priznanja. Pač pa godrnjajo, kadar je treba odšteti par dinarjev za svojo organizacijo. Da bi se zanimali za svoje strokovno časopisje, predvsem za »Trgovski list«, mnogim niti na misel ne pride; drugi zopet nergajo, da jim list ne piše po volji, preučeno itd. Pa ti sam, ki se obregas, katerikrat kaj napiši! Radi bomo brali in če jih bo več tako pisalo, bo ta list res popolnoma naš, moramo ga pa tudi naročiti, da ne bo število naročnikov tako za nas sramotno majhno, kakor žal je sedaj.

Več zanimanja za strokovne organizacije, za svoj gremij in zvezo gremijev, pa bomo kmalu dosegli več skupnosti in solidarnosti pri raznih gospodarskih akcijah. V tem bo pa že tudi naš uspeh in preobrat na bolje ne samo v izvozni in uvozni trgovini, temveč tudi v naši notranji veliki in mali trgovini.

Glavna zaloga

**VAN KASTER
CACAO****F. ŠIBENIK, Ljubljana.**

Ljubljanski velesejem. Minister za trgovino in industrijo je priznal 7. ljubljanski vzorčni sejem, vršeč se od 2. do 11. julija tekočega leta, in pa deželno razstavo od 10. do 19. septembra kot uradni razstavi. Vsi razstavljeni predmeti uživajo zaščito po §§ 90, 107 in 113 zakona o varstvu industrijske lastnine.

Občni zbor Trgovskega društva »Merkur«.

V posvetovalni dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo je bil v sredo zvečer prav dobro obiščan 26. redni občni zbor trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo.

Občni zbor je otvoril in vodil predsednik dr. Fran Windischer, ki je najpričneje pozdravil načelnika trgovskega gremija v Slovenjgradcu, g. Kluna, dalje oblasnega poslanca g. Ivana Mohoriča in urednika »Trgovskega listca« g. dr. Ivana Plessa, kakor tudi zastopnike ljubljanskega tiska, koje je prosil, da bi tudi še nadalje ohranili »Merkurju« isto naklonjenost kakor doslej.

Predsednik g. dr. Fr. Windischer je nato očrtal cilje in bodoči delovni program te najstarejše stanovske organizacije slovenskega trgovanja. Cilji društva so še vedno: gojiti nacionalno misel, stanovsko zavest ter dvigniti med slovenskim trgovanjem splošno in stanovsko izobrazbo. Glede bodočega delovnega programa omenja, da namerava društvo prirediti predvsem posebne tečaje za izlozbeno aranžerje; za tečaje vlada v trgovskem naraščanju živahno zanimanje. Odbor se je mnogo trudil, da zasigura Trgovskemu in bolniškemu podpornemu društvu nadaljni obstoj. More izjaviti, da je obstoj te humanitarne ustanove z novim finančnim zakonom popolnoma zagotovljena. Pri tej priliki izreka priznanje in zahvalo častnemu predsedniku g. Al. Lillegu in vsem odbornikom, ki so vztrajali v borbi za to velevredno dobrotno opravilo. S posebnim poudarkom je pri tem predsednik omenjal, da bo treba misliti tudi na ustanovitev bolniškega in podpornega društva za samostojne trgovce. Ob zaključku svojega govora se je spominjal v toplih besedah vseh društvenih članov, ki so preteklo poslovno leto preminuli.

Tajnik g. V. Urbančič je poudarjal, da je bilo društvo v preteklem letu agilno. Društvena posredovalnica za službe žal stavljenim zahtevam glede na težavno gospodarsko krizo težko ustreza. Pri nas se pobira sicer potem bolniških blagajni prispevke za borzo dela, ki so namenjeni brezposelnim, fond pa se kupiči pri Hipotekarni banki v Beogradu. Odseki društva izkazujejo vsi lepe uspehe. V okvirju društva se vrše naslednji tečaji: za nemščino, italijanščino, srbohrvaščino, slovensko in nemško stenografijo ter knjigovodstvo. Prireditveni odsek je imel v prošlem letu več jour-fixov, izmed katerih je uspel posebno zadnji na čast g. dr. Franu Windischerju. Steber društva je pevski zbor s 26 stalnimi pevci. Društvena knjižnica šteje okrog 1500 knjig, bo se pa še izpopolnila. Društvo je tudi letos izdalo trgovski koledar pod

uredništvom g. Zelenika. Najbolj živa vez med člantsvom in društvom je društveno glasilo »Trgovski Tovariš«, ki izhaja pod uredništvom podpredsednika društva g. Jos. Kavčiča v 1800 izvodih.

»Trgovski dom« se tudi v preteklem letu ni premaknil z mrtve točke in je nabrani denar plodonosno naložen. Društveni podporni sklad je štel koncem preteklega leta 35.585 Din in je namenjen brezposelnim in onemoglim članom. Društvo je imelo v preteklem letu naslednje število članov: 1 dosmrtnega častnega predsednika, 6 častnih ustanovnih članov, 6 častnih članov, 16 ustanovnih članov, 1256 rednih in 96 podpornih članov.

Blagajniško poročilo je podal gosp. J. Krek. Poročilo je bilo soglasno odobreno. Prečita se nato poročilo pregledovalcev računov gg. Malenška in Urbančiča. Zbor da na podlagi tega poročila g. Kreku razrešnico.

Vršile so se nato volitve odbora. Soglasno in z viharnim odobravanjem je bil izvoljen za predsednika zopet gosp. dr. Fran Windischer; za I. podpredsednika g. Josip Kavčič in za II. podpredsednika g. Riko Tory; za predsednika društvenega razsodišča pa gosp. dr. Danilo Majaron. Odborniki: Adolf Hribar, Rudolf Južna, Alfonz Kastelic, Milan Kovač, Josip Krek, Vilko Lampe, Valter Lavrenčič, Janko Lozar, Fran Melicer, Oton Raška, Valentin Urbančič, Josko Zemljčič, Berta Strehovec, Darinka Vidovič, Pavel Fabiani, Ivan Jelačin st., Ivan Jeras, Avgust Jurjevec, Fran Kovač, dr. Rudolf Marn, dr. Viktor Murnik, Ignacij Novak, Anton Ravhekar, Anton Verbič, Josip Winter, Ivan Zeleznikar, ga. dr. Jelka Brečlova in ga. Ivan-ka Leskovic. Preglednika računov: Josip Malenšek in Josip Urbančič.

Občni zbor je nato sprejel predlog tajnika glede povišanja članarine, in sicer za podporne člane 5 Din mesečno, za redne člane 10 Din in za nameščence 5 Din mesečno.

Razvila se je nato kratka debata o sklicanju kongresa trgovcev iz Slovenije. V debato so posegli industrijec Fran Golob, Josip Iv. Kavčič, dr. Fran Windischer in Fran Pavlin. Končno je bila soglasno sprejeta resolucija, ki z ozirom na resni položaj naše domače trgovine naroča novoizvoljenemu odboru, da predudari prireditve trgovskega kongresa v Sloveniji sporazumno z drugimi trgovskimi korporacijami in stanovskimi organizacijami. Odbor je pooblaščen, da vodi vse priprave za ta kongres.

Nato je predsednik g. dr. Fr. Windischer zaključil občni zbor.

Obrestna mera.

Vprašanje obrestne mere je stalno na dnevnem redu vseh zborovanj naših gospodarskih korporacij, ki si živo prizadevajo, da se čim prej vstvariijo potrebni pogoji za znižanje. Razpravljajo se je o tem vprašanju tudi na občnem zboru Narodne banke. Upravni odbor je podal občenemu zboru v tem pogledu poročilo, katero spričo zanimivosti podajamo v sledečem:

Že na lanskem zboru se je govorilo o ovirah za razvoj našega gospodarstva, katero mu povzročajo visoke obrestni, ki se v državi pobirajo. Že takrat smo naglašali, da se višine obrestne mere ne da omejiti niti z odredbami niti z zakonom, ampak samo z naraščanjem kapitala, ki se more dajati gospodarstvu na razpolago. Lansko leto se je kapital pomnožil. To kaže naraščanje hranilnih vlog pri skoro vseh denarnih zavodih in povečanje eskonta pri Narodni banki sami. Vendar pa je dotok tujega kapitala še vedno neznoten, kolikor pa je dotekal, pa ni bil tako cenjen, da bi mogel vplivati na višino obrestne mere. Trgovina in industrija se je morala posluževati še deloma kreditov, kateri so bili sicer dragi a vendar še znosni. Naši poljedelci pa niso imeli na razpolago cenejših kreditov, kakor tudi ne obrtniki. Navezani so bili s kritjem svojim kreditnih potrebščin na manjše zavode v notranjosti države in na zasebne posojilodajalce. Dočim so manjši zavodi dali kredit poljedelcem po obrestni

meri nad 20 in 30 %, so privatni posojilodajalci zahtevali še mnogo višje obresti, ki so pogosto naravnost uporaščale poljedelstvo. Mali zavodi v notranjosti države so se obračali za kredit na večje zavode, v večjih centrih države. Kredit, ki so ga dobivali na ta način, ni bil gotovo nikdar nižji od 15 %, vsled česar so tudi oni morali zahtevati višje obresti. Nastalo je vprašanje, je-li boljše, da plačuje seljak in mali gospodar tudi višje obresti in jih s tem obvarje pred oderuhi, ali pa te zavode smatraje za zavode, ki pobirajo visoke obresti in jim popolnoma odreči kredit pri Narodni banki in pri vseh bankah, ki so z Narodno banko v poslovnih stikih. Rešitev je bila težka, ker Narodna banka nikakor ni mogla dopustiti, da mali zavodi, ki so njeni klienti, pobirajo obresti, ki presega nivo obresti v državi, običajno je opominjala, da zahtevajo pretirane obresti. Ako so pa ostali opomini brezuspešni, jim je kratkoma odpovedala kredit. Narodna banka ni mogla iti preko teh odredb in zahtevati od svojih komitentov, da takim zavodom odrečejo kredit.

Da bi vplivala na znižanje obrestne mere v obče, je Narodna banka ob reviziji kreditov vedno primerjala višino obresti, katere posamezni denarni zavodi plačujejo za hranilne vloge, z obrestmi, katere pobirajo za svoj eskont, ker je jasno, da se aktivne obresti ne morejo znižati, ako se plačujejo za hranilne vloge visoke obresti. Uprava je zahtevala od denarnih

zavodov, da v medsebojnem sporazumu določijo višino obresti za hranilne vloge, katere se ne sme prekoračiti. Tak sporazum so sklenili v letu 1925 denarni zavodi v Hrvatski, v Sloveniji in v Splitu, ne pa tudi denarni zavodi v Srbiji.

Lansko leto je Narodna banka napravila za ureditev vprašanja obrestne mere še en korak naprej. Zahtevala je od svojih komitentov, da usmerijo od 1. julija dalje obrestno mero po eskontu in da ji poročajo kakšne obresti nameravajo od tega časa dalje pobirati, ker je bilo že jasno, da je več denarja v državi. Opozorila je tudi vse zavode, ki bi zahtevali pretirane obresti, da jim bo z dnem 1. julija 1927 ukinila kredit. Na to opozoritev so vsi denarni zavodi odgovorili, da bodo od 1. julija dalje pobirali nižje obresti nego do tedaj.

Da se vendar enkrat razčisti vprašanje, kaj povzroča pri nas visoke obresti, je glavni upravni odbor sklenil, da priredi anketo denarnih zavodov, ki so klienti Narodne banke, o vzrokih visoke obrestne mere. V tem smislu je odbor pozval vse denarne zavode

1. da zberejo vse podatke o višini obresti, katere pobirajo in katere plačujejo, in da obrazložijo tudi vzroke, ki jih silijo, da pobirajo obresti v sedanjih višini in da vse te podatke pošljejo banki in jo obveste, kdo jih bo zastopal na anketi;

2. obvestil, da Narodna banka ne namerava na tej anketi prisiliti denarnih zavodov, da pobirajo obresti v tej ali oni višini, vendar si pa Narodna banka pridržuje pravico, da se odloči, je-li hoče še naprej biti v poslovnih stikih z zavodi, ki ne bi mogli opravičiti obresti v višini, v katerih jih pobirajo.

Po statistiki ministrstva trgovine in industrije je bilo v naši državi koncem leta 1925 vsega 666 bank in denarnih zavodov, od katerih jih je 639 predložilo svoje bilance. Od celokupnega števila denarnih zavodov jih ima 327 kredit pri Narodni banki. Od teh zavodov je poslalo banki odgovor 223 zavodov. Iz odgovorov izhaja, da pobira 12 denarnih zavodov maksimalno 16 %, 68 zavodov do 18 %, 47 zavodov do 20 %, 6 zavodov do 21 %, 20 zavodov 22 % in 70 zavodov 24 % obresti. Povprečna obrestna mera je v Sloveniji 10 do 14 %, v zagrebški oblasti 15 — 16 %, v Beogradu, Subotici in Splitu nekoliko izpod 18 %, Visoke obresti (24 %) pobira 24 bank iz notranjosti beograjske, 1 banka v Zagrebu, 4 banke na področju Novega Sada in 10 bank na področju filijale v Sarajevu, 7 bank na področju filijale v Skoplju, 8 bank na področju filijale v Nišu, 3 banke na področju filijale v Vel. Bečkerek, 2 banki na področju filijale v Mostaru, 3 banke na področju filijale v Pančevem, 2 na področju filijale v Banji luki, 2 na področju filijale v Šabcu in po ena na področjih filijal na Cetinju, v Bitolju in v Osijeku.

Obresti, katere plačujejo denarni zavodi za vloge, so pri 17 zavodih 5 do 7½ %, pri 30 zavodih 8 in 9 %, pri 59 zavodih 10 % in pri 114 zavodih 12 % in višje.

Anketa se ni mogla izvršiti v drugi polovici meseca julija l. 1926 in se je na prošnjo denarnih zavodov odložila na poznejši čas. Vršila se je pred kratkim.

Na anketi naj bi se ugotovilo jeli so vsi razlogi, ki so se navajali, točni in je-li so katere ovire takega značaja, da bi se mogle preprediti in s tem doseči znižanje obresti.

Eden izmed vzrokov — davek na hranilne vloge — se odpravi s finančnim zakonom za 1927 — 1928. Ko se bo vse to ugotovilo, se bo iskal način, na kateri bo najlažje mogoče vplivati na denarne zavode da znižajo obrestno mero.

Že sedaj pa moremo naglašati, da je bila lansko leto obrestna mera pri mnogih zavodih v večjih mestih nižja nego prejšnje leto. Na žalost je pri manjših zavodih v notranjosti še vedno obrestna mera neznosljiva, dasi je nižja nego je bila prejšnje leto.

ČESKOSLOVAŠKO PIVOVARNIŠTVO.

Leta 1926 je delalo v Češkoslovaški republiki 524 pivovar, za 28 manj kot v letu prej. 423 pivovar je bilo na Češkem, 66 na Moravskem, 15 v Sleziji, 19 v Slovaški in 1 v Podkarpatski Rusiji. Vsega skupaj so producirale pivovarne 9.714.200 hl piva, za 499.000 hl ali 5.4% več kot v letu 1925. Čez mejo je šlo samo 2.3% produkcije, leta 1925 pa 2.6%. Povšek domače porabe in pa koncentracijska tendenca v pivovarstvu se zrealita v teh-le številkah, ki kažejo povprečno produkcijo pivovar in hektolitrih:

	1925	1926	Povišek v %
Češka	16.291	18.083	11.0%
Moravska	20.255	22.904	13.1%
Slezija	14.426	15.586	8.8%
Slovaška	14.186	15.146	6.8%
Karpatska Rusija	29.233	31.878	9.0%
Vsa država	16.694	18.539	11.1%

SOĐELOVANJE NEMCEV IN AVSTRIJCEV V ZUNANJI TRGOVINI.

V Düsseldorfu na Nemškem je podal Dunajčan Hennig poročilo o možnosti sodelovanja Nemcev in Avstrijcev v zunanji trgovini. Dejal je, da Avstrijski splošno želijo nemško pospeševanje in eksportu avstrijske okusne industrije (Geschmacks-industrie), zlasti v umetni obrti; in sicer v smeri proti zahodu, torej v Anglijo, Francijo itd. Glede vzhoda imajo Avstrijci lastno večstoletno skušnjo in bogato razpredeno poročevalno omrežje, zlasti številne osebne skušnje, osebna znanja itd. Avstrija gre za tem, da bi svojo zunanjo trgovino po možnosti približala nemški zunanji trgovini. Centrala zvez za zunanjo trgovino je dunajski trgovski muzej, ki ima danes zopet 50 inozemskih dopisujočih uradov na Balkanu. Dalje je govoril Hennig o Donavi ter je poudarjal, da bo že v štirih letih dograjen prekop Ren—Main—Donava ter da bodo tedaj velike tovarne ladje brez prekladanja in zelo poceni vozile do Suline (ob izlivu Donave), do Odesa in do Batuma (vzhodna obala Črnega morja). — Ta pot bi šla tudi skozi Jugoslavijo. — Torej gotovo prav zanimiv trgovski načrt bodočnosti, tembolj, ker se bodo do takrat zboljšale pristaniške naprave in mednarodni prometni dogovori glede Donave ter bo tudi pristaniško osebje takrat bolj izvežbano. H koncu je predavatelj omenjal, naj se v Nemčiji in v Avstriji osnujeta delovna odbora, ki naj se pečata s pripravljalnimi deli za trgovsko skupnost. Načrt zveze med Renom in Donavo je že zelo star; že Karel Veliki je mislil na to zvezo, nato bavarski kralj Ludovik, v novejšem času je pa dobil načrt prav konkretno obliko.

FORDA IZRIVAJO.

Leta 1926 izkazuje veliko nazadovanje Fordove avtomobilne produkcije, ki je bilo pač vzrokčasne ustavitve dela v Fordovih ameriških avtomobilskih tovarnah. Na Fordovo mesto je stopila General Motors Corporation, tudi v Detroitu in je prodala lani 1.215.826 avtomobilov, za 47% več kot v letu 1925. Še učinkovitejša postane slika, če gledamo na denarno bilanco nove družbe. S prodajo avtomobilov dobljena svota je dala nad 1.058 milijonov dolarjev, za 323.561.000 dolarjev več kot v letu 1925. Čisti dobiček v znesku nad 186 milijonov dolarjev je bil za 48 in pol milijonov večji kot v letu 1925. Dividenda za leto 1926 znaša 21.80 dolarjev, za leto 1925 je znašala 14 dolarjev. Skupno premoženje koncerna je znašalo 31. decembra 1926 920 milijonov 894.000 dolarjev, od koje svote pride na realitete in opravilo 434.374.000 dolarjev; odtodne številke za leto 1925 so bile 703.787.000 in 287.268.000 dolarjev. Klub velikim novim investicijam je bilo stanje blagajne s 135.398.000 dolarji samo za 10 milijonov dolarjev nižje kot koncem leta 1925. Če ni za vsem tem Ford zadaj!

Trgovina.

Prepoved uvoza sirovih brestovih stebel v Anglijo. Da prepreči unosenje in razširjenje v Anglijo bolezen, ki ni bila doslej znana, a ki je v zadnjih 4—5 letih uničila veliko število brestovih dreves na kontinentu Evrope, zlasti v Holandiji, Belgiji in Nemčiji, je angleško ministvo za poljedelstvo in ribolov izdalo za-

kon, po katerem je izza 15. januarja t. l. prepovedan uvoz brestov iz evropskih držav v Anglijo.

Zivinski semenj v Slatini. V Slatini (Slavonija) se vrši letni živinski semenj 18. t. m. Drugi dan 19. se vrši istotam kramarski semenj.

Ruski sladkor. Iz Moskve poročajo: Optimistične cenitve letošnje sladkorne produkcije so se le v gotovi meri uresničile. Sicer se je število tovarn, ki so se kampanje udeležile, pomnožilo od 128 v letu 1924/25 na 151 v letu 1925/26, vendar se je množina predelane sladkorne pese znižala na 77% lanske količine in je šla produkcija sladkorja nazaj od 59.5 na 49.5 milijonov pudov. Nazadovanje produkcije je posledica slabega pridelka sladkorne pese.

Industrija.

Francoska in nemška industrija. Konferenca med zastopniki francoske industrije in med zastopniki zveze britanskih industrij se je v Londonu pod predsedstvom Maca Muspratta pečala najprej s postopanjem francoskih oblasti napram britanskim državljanom in družbam, ki imajo pravico do naselitve na Francoskem, in prav tako s postopanjem Angležev napram francoskim podnikom in družbam na Angleškem. Zlasti je šlo za vprašanje dvojnega obdavčenja. Obširno so obravnavali vprašanje organizacije v produkciji, zlasti glede problemov, ki so v zvezi z mednarodnimi industrijskimi dogovori.

Avstrijska železna in strojna industrija. Letno poročilo avstrijske kovinske industrije pravi, da je bilo preteklo leto za vso Evropo v znamenju mednarodnega združitvenega gibanja. Doslej pač avstrijska industrija s pristopom k mednarodnemu jeklenemu kartelu ni veliko pridobila. Ker Poljska še ni pristopila, se je razvil izredno hud boj s poljskimi tovarnami železa in jekla, zlasti na balkanskem trgu. Ko bo Poljska pristopila, bo položaj za avstrijsko kovinsko industrijo bistveno lažji. Neugodni položaj na trgu pločevine je zahteval ustanovitev avstrijskega kartela fine pločevine, koja organizacija se je razširila s pristopom češkoslovaških tovarn. Tudi tukaj se hudo poznajo cene znižajoče poljske konkurence. Med avstrijsko industrijo žice in med žičnimi zvezami sosednih držav se je pred kratkim sklenil dogovor o medsebojnem teritorialnem varstvu. Surovega železa je napravila Avstrija lani 47.000 ton manj kot leta 1925, jekla pa 10.000 ton več. Dobro so prodajale izdelovalnice kosar, zlasti v Rusijo; v tej stroki ni bilo nobenega brezposelnega. V splošnem strojništvu so bile tovarne zaposlene samo s 60% svoje predvojnne kapacitete. Zaposlenost v gradbi mostov in v železni konstrukciji se ni zboljšala. Glede poljedelskih strojev se je kupčija doma, na Balkanu in na Poljskem povoljno razvijala, na Ruskem je bila pa slabša kot v letu 1925. Zaposlenost orodje izdelujoče industrije ni bila zadovoljna. Elektrotehnična industrija je mogla oddati samo malo blaga. Tovarne lokomotive so bile v splošnem zelo pomankljivo zaposlene; naročila avstrijskih zveznih železnic bodo dala nekaterim tovarnam dela do konca leta 1927. Tovarne vagonov niso imele od zveznih železnic skoraj nobenih naročil, število delavcev so skrčili na najmanjšo izmero, in tudi za tekoče leto ne pričakujejo nobenega zboljšanja. — Kakor drugi si tudi Avstrija veliko obeta od mednarodnih dogovorov.

Davki in takse.

OLAJSAVE PRI PLAČILU DAVČNIH ZAOSTANKOV.

Finančna delegacija uradno objavlja, da je minister za finance z naredbo 24. februarja 1927, št. 22.474, dovolil za plačilo davčnih zaostankov iz prejšnjih let sledeče olajšave. Ako zaostanek presega vsoto enoletnega predpisa, mora davčni zavezanec v letu 1927 plačati eno četrtino vsega davčnega zaostanka; ako znaša zaostanek nad tri četrtine, a ne presega enoletnega predpisa, bo plačal v letu 1927 eno tretjino; ako je zaostanek večji od polovice, a ne presega treh četrtin, se plača v tekočem letu polovica, ako je pa zaostanek večji od ene četrtine, mora biti celotno poravnano v letu 1927.

Primerja se zaostanek po stanju z dne 31. decembra 1926 in predpis za to leto.

V smislu te odredbe odgodeni deli zaostankov dospevajo v plačilo v terminih, ki veljajo za plačevanje tekočih davkov. Le ako ves zaostanek ne presega ene četrtine enoletnega predpisa, ga mora davčni zavezanec celotno plačati takoj. V primerih očitvene nevarnosti smejo davčni organi izjemno od teh določb izterjati takoj ves davčni zaostanek.

Kar se pa tiče tekočih davkov in dospelih obrokov zaostankov pa je gospod minister z isto naredbo naročil, da naj se najenergičneje izterjavajo in prepreči kopičenje novih zaostankov.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani, dne 7. marca 1927. — Dr. Šavnik I. r.

Pred znižanjem davčnih bremen? — Dosedaj neupogljiva finančna uprava je v zadnjem času začela (vsaj tako hoče pokazati na zunan) popuščati. Že v finančnem odboru Narodne skupščine je minister za finance ubral milejše strune. Pristal je na znižanje nekaterih taks in na znižanje kazni, ki se pobirajo ob nepoznem plačilu periodičnih taks ter na ukinitve davka na hranilne vloge in nekaterih trošarin (na riž, cikorijo, karbid in sveče). Obljubil pa je tudi olajšave pri izterjanju davčnih zaostankov, nastalih pred letom 1927 in to obljubo že realiziral z naredbo, katero objavljamo zgoraj. »Slovenec« z dne 11. marca 1927 poroča poleg tega v brzojavu iz Beograda, da je vlada na poslednjih sejah sprejela zelo važne in velike davčne olajšave, ki se bodo izvedle kot amandmani v finančnem zakonu. Vse kaže, da je vlada končno le uvidela, da so ravno previsoki davki bistveno pospešili sedanjo gospodarsko krizo in da si prizadeva pomagati gospodarstvu z olajšanjem davčnih bremen. Spričo teh vesti, ki krožijo v zadnjem času v naši javnosti, pričakujemo prihodnjega finančnega zakona trdno uverjeni, da se bo izpolnil vsaj en del tega, česar nujno potrebujemo in težko pričakujemo.

TRIKO PERILO

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za lojlarje in lovce, dežniki, klopi, šifoni, tepni robci, palice, vilice, noži, ikarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce edino le pri tvrdki

Josip Petelinc

Ljubljana blizu Prešernovega spomenika. Najnižje cene! Na veliko in malo!

Promet.

Promet po zraku. Niti 18 let ni minulo, odkar se je izvršil prvi polet preko morja. Francoz Blériot je letel 25. julija 1909 čez morsko ožino med Anglijo in Francijo; za 38 kilometrov dolgo pot je porabil 32 minut, za dober kilometer torej 1 minuto; danes prevozi avio letalnice v 1 minuti 5 do 8 kilometrov. Štiri leta nato, 1913, je preletel Roland Garros Sredozemsko morje, 800 km široko. Rekli so, da je to podjetje »blazno«. In kaj je to danes. Šest let nato, 1919, je prišel na vrsto Atlantski ocean, preletel ga je ameriški poročnik aviatik Read, v etapah; 16. maja je zapustil ameriško obalo, 27. maja je bil v Lizboni na Portugalskem, zadnja etapa je bila dolga 1950 km. Štiri leta za njim, 1. 1923, sta letela Portugalca Continho in Catral iz Lizbone v Rio de Janeiro v Južni Ame-

riki, od 30. maja do 15. junija. Nato je Prišel Franco, za njim Pinedo itd. Kako hitro gre!

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani
priporoča
špicerijsko blago
raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. - Raznovrstno rudninsko vodo.
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

RAZNO.

PANAMSKI PREKOP LETA 1926.

Kakor smo pred kratkim podali pregled prometa skozi Sueški prekop, podamo tukaj pregled prometa skozi Panamski prekop. Polovica zastav je bila ameriška, več kot četrtina angleška, ostala četrtina je pa razdeljena na drugih 22 držav.

Dežela	Štev. ladij	Netoregistrirane tone
Argentina	1	—
Belgija	22	94.478
Vel. Britanija	1382	6.979.798
Chile	28	127.959
Colombia	44	9.408
Danska	64	241.132
Danzig	26	172.278
Holandska	102	546.824
Ecuador	2	146
Finska	1	1.889
Francija	105	487.106
Nemčija	180	732.063
Grška	4	15.894
Honduras	16	22.781
Italija	84	372.577
Jugoslavija	15	60.450
Japonska	137	681.852
Mehika	2	4.184
Norveška	301	913.057
Panama	85	89.260
Peru	55	131.693
Španska	27	104.144
Švedska	99	393.930
U. S. A.	2638	13.653.338

Skupaj l. 1926 5420 25.836.241
Tone za argentinsko ladjo v statistiki niso navedene. Primerjajoč lanski seznam s predlanskim itd., vidimo to-le razmerje:

Leto 1923	5037 ladij	24.737.437 ton
Leto 1924	4893 ladij	24.411.760 ton
Leto 1925	4774 ladij	22.958.158 ton

Vidimo, da je bil do lanskega leta najvišji višek dosežen v letu 1923, da je šel nato promet nazaj, da je pa dosegel v lanskem letu rekord. V zadnjih desetih letih je sledečih osem držav poslalo skozi kanal več kot 95 odstotkov vsega blaga: Unija, Anglija, Norveška, Nemčija, Japonska, Francija, Holandska in Švedska. V primeri z letom 1925 je šest navedenih držav pomnožilo lani tako število ladij kot množino blaga; samo japonskih ladij je bilo 12 manj in holandskih ton 1323 manj.

Ogrski investicijski načrti. Finančno ministrstvo je predložilo parlamentu izčrpno poročilo o investicijah, ki so jih v proračunskem letu 1926/27 že izvedli ali pa ki jih še nameravajo izvesti, in ki niso bile sprejete v državni proračun. Vsota teh investicij znaša 139.5 mil. pengö in je krita do 58 milijonov pengö iz doneska posojila Zveze narodov, z 69.5 mil. pengö iz prebitka proračunskega leta 1925/26 ter iz njegovih obresti, in slednjic z 12 milijoni pengö iz preostankov prisilnega posojila. Večje melioracijske postavke so: 5.7 milijonov pengö za nadaljevanje dela v budimpeškem trgovskem pristanišču, 10.4 mil. za ceste in mostove, 7.7 mil. za telefonski kabel med Budimpešto in Du-

najem, 8.1 za zgradbo malih stanovanj v vaseh, 5.8 mil. za zgradbe, ki so v zvezi z zemeljsko reformo itd. Kakor vidimo, zelo obsežen in res vseobče koristen program.

Po svetu. Lani so kupili Čehi v Bolgariji 38.730 met. stotov tobaka, l. 1925. Pa 44.953 stotov. — Električna industrija Avstrije in Nemčije je začela v zadnjem času močno poudarjati interesno skupnost in je stavila na zadnjem zborovanju tozadevne predloge. — Po zgledu mednarodnega jeklenega kartela hočejo ustanoviti tudi mednarodni kartel surovega železa in se je na zborovanju v Düsseldorfu to vprašanje že načelo. — Proti ukrepu producentov je določila poljska vlada ceno sladkorja 87½ zlatov za 100 kg. — Hapag bo svojo delniško glavnico zvišala za 30 milijonov mark na 160 milijonov; delnice v znesku 26 milijonov mark bodo ponudili starim delničarjem v razmerju 5 : 1, ostanek bodo prepustili nekemu konsorciju. Nova sredstva bodo porabili za financiranje novih gradb. — V interesu južnoruskega rudarskega okraja je, da začnejo že v gospodarskem letu 1927/28 z gradbo prekopa med Donom in Volgo. Za prvi čas računijo s prometom ca. 130 milijonov pudov žita, 70 milijonov pudov nafte in premoga, 100 milijonov pudov lesa i. t. d. — Argentinci bodo zgradili 755 km dolgo avtomobilno cesto, stroški 30 milijonov dolarjev. — Tekom tega meseca se bo vršila konferenca, tičočna se direktnega transporta iz Češkoslovaške v Bolgarijo čez Jugoslavijo in Ogrsko. — Na novo so uredili češkoslovaške bančne kondicije. — Pasiva ogrskega tekstilnega koncerna Excelsior, ki je prišel v konkurz, znašajo po najnovejših podatkih 5.745.000 pengö, za poldrug milijon pengö več kot so doslej mislili. — V vprašanju-tarifnega boja med Hamburgom in Trstom se bodo zastopniki prizadetih železniških uprav v kratkem na novo sestali. — Rumuni se pogajajo za posojilo tudi v Londonu. Rumunske petrolejske družbe, ki so med vojsko veliko trpele, so umaknile svojo sodnijsko tožbo v Londonu. — Rumunski finančni list »Argus« pripoveduje, da bodo dobavili Rumuni Nemčiji velike množine žita in da bodo dobili za to poljedelske stroje. — V ogrski industriji poljedelskih strojev se opazuje močno koncentracijsko gibanje. — Brnska tekstilna tvrdka Adolf Fuchs je postala insolventna. Prizadetih je 268 upnikov s ca. 11 milijoni Kč. — Berlinska industrija kartonaže je s 1. marcem zvišala cene za 10 odstotkov. — Največje ameriške tovarne avtomobilnih pnevmatik delajo s polno kapaciteto; povpraševanje je izredno živahno. Poraba za leto 1927 bo dosti večja kot je bila v letu 1926. V okraju Acron, kjer je središče te industrije, napravijo na dan 131.000 pnevmatik, v prejšnjem mesecu so jih napravili 100.000 na dan. — Tvrdka »Fiat« bo izplačala 15 odstotno dividendo, toliko kot lani. — Jugoslovanski poljedelski minister je predložil ministrskemu svetu predlog glede olajšave uvoza poljedelskih strojev. Predlog pravi, naj bo uvoz teh strojev carine popolnoma prost. S tem upajo, da se bodo začeli poljedelski stroji v večji izmeri uporabljati. — Pojske čistilnice petroleja so na tihem sklenile, da ne bodo prodajale pod sedanjimi cenami. Ta neobvezni dogovor je sklenjen zato, da se omeji huda konkurenca, ki je nastopila, po razdržitvi petrolejskega kartela Ni izključeno, da se bodo začela v najbližnjih dneh ponovna pogajanja čistilnic v svrhu obnovitve prejšnjega kartela. — V mesecu februarju je bilo na Ogrskem 21 konkurzov in 74 prisilnih poravnav. Primerjanje s številkami leta 1926 nam pravi, da se gospodarski položaj Ogrske zeloboljša. — 27. aprila se bo vršila v Rimu poljedelska žitna konferenca, za katero je dal pobudo Mussolini in katere naj se udeležijo vsaka od povabljenih držav. — Italijanski finančni minister je na prsto dal izvoz surovega riža, ki je bil po splošni izvozni prepovedi zelo omejen. Za odredbo meročajne so bile velike množine še neprodučanega riža od zadnje žetve, ki je izborna izpadla. Ker je bil dobiček producentov in industrije vsled tržnih cen, nezadostne domače porabe in ovir eksporta preslab, se je vlada menda zbla neugodnih posledic za bodoči pridelček in je zato izvozno prepoved za surovi riž preklicala.

DOBAVA, PRODAJA.

Nabava tiskarskih strojev, črk, barv in papirja. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje prvo pismeno dražbo za dobavo: a) treh tiskarskih strojev, rezalnega stroja, stereotipije in motorjev na dan 8. aprila t. l.; b) ca 4000 kg črk, raznih regalov, omaric in pritisklin na dan 9. aprila t. l.; c) 500 kg barv, strojnega olja, valjčne mase, cunj, šifona itd. na dan 11. aprila t. l.; d) 120.000 kg papirja na dan 12. aprila t. l. Dražbe bodo navedene dneve ob 11. uri v pisarni pošne direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg šte. 2, soba šte. 42. Pogoji se lahko vpogledajo in kupijo v ekonomskem odseku pošne direkcije v Ljubljani. Jamčevina (5 odstotkov ali, če je inozemec 10%) pa se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu direkcije, soba šte. 41.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. marca t. l. ponudbe za dobavo 18 kub. metrov mehkih desk, 15 kub. metrov borovih plohov ter ponudbe za nakup 45000 kg starega papirja; do 18. marca t. l. ponudbe za dobavo 5000 kg cementa in 1500 kg mavca, 18 kub. metrov mehkih desk ter za nakup 4500 kg starega razbitega stekla; do 22. marca t. l. ponudbe za dobavo kolesnih obročev ter železnih plošč. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 18. marca t. l. ponudbe za dobavo 75 komadov sodov za petrolej. Direkcija drž. rudnika v Kakanju sprejema do 19. marca t. l. ponudbe za dobavo 600 kg žebeljev; do 25. marca t. l. pa glede dobave 10.000 kg železa. Direkcija drž. rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 22. marca t. l. ponudbe za dobavo 6 vagonov krajnikov; do 24. marca t. l. glede dobave 10.000 kg žganega apna, zobastih koles in ležišč ter glede dobave zidne in strešne opeke. Direkcija državnih železnic v Velenju sprejema do 23. marca t. l. ponudbe za dobavo 6600 kg ovsu. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije; Dne 28. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave zakovic. — Dne 29. marca t. l. pri Direkciji državnih želez-

nic v Subotici glede dobave telegrafskega materiala. Dne 30. marca t. l. v komandi Vrbske divizijske oblasti v Banji Luki glede dobave petroleja. Dne 31. marca t. l. pri Direkciji drž. železnic v Ljubljani glede dobave 350 ton strojnega peska (Schlackensand).

Prodaje. Dne 28., 29. in 30. marca t. l. se bo vršila pri Auto-Komandi II. armijske oblasti v Sarajevu ustmena javna licitacija za prodajo avtomobilov. — Dne 29. marca t. l. se bo vršila pri Direkciji šum v Sarajevu ustmena in pismena licitacija za prodajo 3000 kub. metrov lesa.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Najboljši šivalni stroj in kolo
Je edino le

za dom, obrt in industrijo v vseh opremanh.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Peuk v vazonju brezplaten.

Večletna garancija

Delačnica za popravila. Niže cene, tudi na obroko.

Josip Petelinc
Ljubljana
Prva Prešernova spomenika.

TRŽNA POROČILA.

Mariborska borza dela. Od 27. februarja do 5. marca je pri borzi dela v Mariboru iskalo dela 99 moških in 47 ženskih, delo je bilo ponujeno 56 moškim in 52 ženskim, delo je pa dobilo 27 moških in 21 ženskih, 42 jih je odpadlo, 19 pa odpotovalo; od 1. januarja do 5. marca je pa iskalo 1460 oseb, 769 osebam je bilo delo ponujeno, 507 jih je dobilo delo, 477 jih je odpadlo in 185 pa odpotovalo. — Pri borzi dela v Mariboru dobijo delo: 2 žagarja, 1 žagarjski mojster, 2 šoferja, 1 krojač, 3 kamnoseki, 1 kurjač, 1 kočijaž, 20 viničarjev, 15 hlapcev, 4 vajenci (ključavničarske, krojaške in pekovske obrti), 26 kmečkih dekel, 3 sobarice, 8 služkinj, 2 vzgojiteljici, 3 varuške, 3 postrežnice, 1 trgovska pot-

nica, 1 pregledovalka jajc, 1 natakaraica, 1 šiviljska vajenka.

Mariborski trg, dne 5. marca. 1927. Vsled toplejšega vremena (+ 4,5°C) je prišlo to pot samo 48 slaninarjev s 152 zaklanimi svinjami na trg, ki so prodajali meso in slanino po 10.50 do 27 Din za kilogram na drobno, oziroma po 15 do 17 Din za kilogram na debelo. Domači mesarji so ostali pri dosedajnih cenah. To pot je bilo tudi mnogo morskih rib na trgu, ki so se prodajale po 20 do 35 Din za kg. — Perutnine in domačih živali je bilo v velikem številu na trgu. Cene so bile piščancem 25 do 35, kokošem 30 do 50, racam 30 do 50, gosem 60 do 80 in puranom 55 do 150 dinarjev, domačim zajcem 8 do 50, morskim prašičkom 8 do 10 Din komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, sadike, evetlice. Krompira je bilo sicer 36 voz na trgu, a kljub temu se je podražil. Prodajali so ga po 14 Din za mernik (7 1/2 kg), oziroma po 2 do 2.50 Din za kilogram, solata se je vsled toplote pocenila in sicer 6 do 10 Din kg, endivija in druga glavната solata 2 do 3 Din, karfiol 5 do 15, ohrovt 1 do 6, sveže zelje 2 do 5 Din komad. Kislo zelje 3.50 do 4, kislja repa 2, grah v stročju 20 Din, špinača 14 do 16 Din kg, repinzel in radič 1 do 2 Din kupček; mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, oljčno olje 26 do 36, bučno olje 20 do 24 (po trgovinah 16 Din) liter. Sadje: jabolka in hruške 3 do 10 Din kg, pomaranče 1 do 3, limone 0.75 do 1 Din komad, med 30 do 35 Din kg, artičoki 4 do 5 Din komad, maslo surovo 40 do 45, kuhano 46 do 48, čajno 50 do 65 Din kilogram. Jajca 1.50 do 2 Din komad. Sadike (hruške, jabolka, breskve, češnje, višnje, marelice, rože) 5 do 25 Din komad. Cvetlice 5 do 50 Din komad. — Lesena in lončena roba 1 do 100 Din komad, brezove metle 2.25 do 6, leseni vozički 100 do 300 Din komad.

Sena in slama na mariborskem trgu. V sredo 2. t. m. je bilo 8 voz sena, 3 vozovi otave in 5 voz slame, v soboto 5. t. m. pa 10 voz sena, 4 otave in 6 slame na trgu. Cene so bile senu: 75 do 100 Din, otavi 80 do 90, slami pa 40 do 60 Din za 100 kg, slama tudi 2 Din za snop.

Dunajska borza za kmetijske produkte (9. t. m.). Tendence v mednarodnem žitnem prometu je mrtva. Kupčija neznačajna. Na evropskih tržiščih samih je tendence nekoliko prijaznejša. Na dunajskem tržišču je za pšenico malo večje zanimanje. Uradno notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za

100 kg v šilingih: pšenica: domača 42 do 42.50, madžarska Tisa (79—80 kg) 49 do 49.50; rž: 35 do 37.25; ječmen: pivovarski domači I. 38 do 42; turščica: 24.25 do 25.75; oves: domači 30 do 30.50. Cene moki na debelo: pšenična moka >0c: domača 73 do 76, madžarska 71 do 74, jugoslovenska 67 do 70.

TEČAJ BAKRA 1903—1926.

Londonski »The Economist« priobča najvišji in najnižji tečaj bakra na svetovnem trgu od leta 1903 do leta 1926.

Najvišji tečaj Najnižji tečaj v funtih		
1903	66 1/2	53 1/2
1904	68 1/2	55 1/2
1905	80 1/2	64
1906	107 1/2	77
1907	110 1/2	55 1/2
1908	64 1/2	56 1/2
1909	63 1/2	54 1/2
1910	61 1/2	53
1911	63 1/2	53 1/2
1912	79 1/2	60 1/2
1913	76 1/2	63
1914	67	57
1915	82 1/2	60 1/2
1916	145 1/2	95 1/2
1917	137 1/2	110
1918	122	110
1919	119 1/2	72 1/2
1920	121 1/2	69 1/2
1921	74	64 1/2
1922	65	57
1923	75 1/2	59 1/2
1924	68	60 1/2
1925	68	59
1926	68 1/2	56 1/2

Celo zgodovino zadnjih let beremo v tej velezanimivi statistiki. Čudimo se, da je padel lani najvišji tečaj pod tečaj pred dobrimi 20 leti; znamenja velike sedanje produkcije. Vidimo, da je moralo biti v letih 1906 in 1907 na bakrenem trgu veliko vznemirjenje, jasno izraženo v izredno obširnem kolebanju. Splošno pa tečaj pred vojno ni šel veliko čez povprečnost in ne dosti pod povprečnost. Prišla je svetovna vojska. Prvo leto, 1915, je še nekako šlo; a v naslednjem letu opazimo velikanski skok na dotedaj nedoseženo višino dobrih 145 funtov, na približno polovično predvojno povprečnost. Leto 1917 ni zaostalo dosti za letom 1916, leta 1918 opazimo prav majhno razliko med najvišjim in najnižjim tečajem, leta 1919 in 1920 spet velikansko kolebanje. Nato pa glede najvišjega tečaja naenkrat dol na normalne predvojne razmere in lani glede najvišjega tečaja celo padec pod predvojno stanje.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopu)

Brzojavke: Kredit Ljubljana

Telefon šte. 40, 457, 548, 805, 806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, saje-depositi itd. itd.

VINOCEJ

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški journali, glavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrstne štrace, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke vam nudi s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florijanska ulica št. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

Tiskarna MERKUR, Ljubljana

trg.-ind. d. d. - Simon Gregorčičeva ulica 23 se priporoča za tisk vsakovrstnih tiskovin za trgovce, obrtnike, industrijce in urade. — Lastna knjigoveznica

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Težna in solidna postrežba!

Zahtevajte ceniki!